

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 64/25

Luxemburg, 5 juni 2025

Conclusie van de advocaat-generaal in zaak C-769/22 | Commissie / Hongarije („Waarden van de Europese Unie”)

Waarden van de EU: Advocaat-generaal Árpáda Meent dat Hongarije, door de toegang tot LHBTI-content te verbieden of te beperken, inbreuk heeft gemaakt op het Unierecht

Zij geeft het Hof in overweging om ook een autonome schending vast te stellen van artikel 2 VEU, waarin de fundamentele waarden van de Unie zijn vastgelegd

Bij wet LXXIX van 2021 tot vaststelling van strengere maatregelen tegen personen die zijn veroordeeld voor pedofilie en tot wijziging van bepaalde wetten inzake de bescherming van kinderen, heeft Hongarije verschillende nationale wetgevingshandelingen gewijzigd (hierna: „wetswijzigingen”). Meerdere van deze wetswijzigingen – die volgens Hongarije dienden ter bescherming van minderjarigen – verbieden of beperken feitelijk de toegang tot content die „genderidentiteiten die niet overeenkomen met het bij geboorte toegewezen geslacht, geslachtsverandering of homoseksualiteit” uitbeeldt of bevordert (hierna: „LHBTI-content”). De Commissie heeft wegens deze wetswijzigingen bij het Hof van Justitie een beroep wegens niet-nakoming ingesteld tegen Hongarije. Zij verzoekt het Hof vast te stellen dat Hongarije het Unierecht heeft geschonden op drie verschillende niveaus, te weten: het primaire en secundaire recht op het gebied van de interne dienstenmarkt ¹, alsmede de algemene verordening gegevensbescherming ² (hierna: „AVG”); verscheidene rechten van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”), en artikel 2 VEU ³.

Advocaat-generaal Tamara Árpáda geeft het Hof in overweging om het beroep op alle punten gegrond te verklaren.

Ten eerste **zijn de wetswijzigingen in strijd met de vrijheid om diensten te verrichten en te ontvangen** zoals verankerd in primair Unierecht en in een of meer bepalingen **van de richtlijn inzake elektronische handel, de dienstenrichtlijn, de richtlijn audiovisuele mediadiensten, en de AVG.**

Ten tweede **maken de wetswijzigingen ook inbreuk op een aantal door het Handvest beschermde rechten, namelijk het verbod van discriminatie op grond van geslacht en seksuele geaardheid ⁴, de eerbiediging van het privé-leven en van het familie- en gezinsleven ⁵, de vrijheid van meningsuiting en van informatie ⁶, alsmede het recht op menselijke waardigheid ⁷.** Volgens de advocaat-generaal kunnen deze inbreuken niet worden gerechtvaardigd door de door Hongarije aangevoerde redenen, namelijk de bescherming van de gezonde ontwikkeling van minderjarigen en het recht van ouders om hun kinderen op te voeden in overeenstemming met hun persoonlijke overtuigingen ⁸. In dit verband licht de advocaat-generaal toe dat de betrokken Hongaarse wetgeving, onder het mom van de bescherming van minderjarigen, de weergave van het normale leven van LHBTI-personen verbiedt en niet beperkt is tot de bescherming van minderjarigen tegen blootstelling aan pornografische content, wat al vóór de wetswijzigingen bij wet verboden was in Hongarije.

Hongarije heeft geen bewijs geleverd van het potentiële risico voor de gezonde ontwikkeling van minderjarigen van content die het normale leven van LHBTI-personen weergeeft. Derhalve **zijn deze wetswijzigingen gebaseerd op een waardeoordeel dat homoseksueel en niet-cisgender leven niet dezelfde waarde of status heeft als heteroseksueel en cisgender leven.**

Ten derde is de advocaat-generaal van mening dat het Hof gevolg moet geven aan het verzoek van de Commissie

om vast te stellen dat sprake is van een autonome schending door een lidstaat **van artikel 2 VEU**, waarin de fundamentele waarden zijn vastgelegd waarop de Unie is gebaseerd.

Advocaat-generaal Ćapeta benadrukt dat de rechtsorde van de Unie zich ontwikkelt middels dialoog. Dit betekent dat er verschillende zienswijzen kunnen bestaan over de wijze waarop gemeenschappelijke waarden moeten worden „geconcretiseerd”. Meningsverschillen over de inhoud van grondrechten of verschillen in het afwegen van twee of meer grondrechten kunnen niet leiden tot de vaststelling van een schending van artikel 2 VEU. Zij zijn onderdeel van de constitutionele dialoog binnen het rechtsstelsel van de Unie, die het mogelijk maakt om rechten op verschillende wijzen te „concretiseren”. Dergelijke meningsverschillen doen echter niet af aan de waarden zelf.

Er kan alleen een schending van artikel 2 VEU worden vastgesteld indien het Hof tot de conclusie komt dat een lidstaat inbreuk heeft gemaakt op een in het Handvest neergelegd recht door de bij dit recht geconcretiseerde waarde teniet te doen.

In deze zaak is de advocaat-generaal van mening dat het feit dat LHBTI-personen in de lidstaten gelijkwaardig respect verdienen, niet ter discussie kan worden gesteld middels een dialoog. Minachting en marginalisering van een groep binnen een samenleving zijn de „rode lijnen” die worden opgelegd door de waarden van gelijkheid, menselijke waardigheid en eerbiediging van mensenrechten.

Derhalve is zij van mening dat **Hongarije, door de gelijkheid van LHBTI-personen in twijfel te trekken, geen blijf geeft van een verschil van mening over de inhoud van de waarden van de Europese Unie. Deze lidstaat heeft daarentegen meerdere van die waarden tenietgedaan en is aldus aanzienlijk afgeweken van het model van een constitutionele democratie zoals dat tot uitdrukking komt in artikel 2 VEU.**

NOTA BENE: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof van Justitie niet. De advocaten-generaal hebben tot taak het Hof in volledige onafhankelijkheid een juridische oplossing te bieden voor een concreet geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

NOTA BENE: Een beroep wegens niet-nakoming gericht tegen een lidstaat die zijn uit het Unierecht voortvloeiende verplichtingen niet is nagekomen, kan worden ingesteld door de Commissie of door een andere lidstaat. Indien het Hof van Justitie de niet-nakoming vaststelt, dient de betrokken lidstaat zo snel mogelijk aan dit arrest te voldoen. Wanneer de Commissie van oordeel is dat de lidstaat niet aan het arrest heeft voldaan, kan zij een nieuw beroep instellen en daarin financiële sancties vorderen. Worden de Commissie echter geen maatregelen tot omzetting van een richtlijn meegedeeld, dan kan het Hof van Justitie, op voorstel van de Commissie, bij het eerste arrest sancties opleggen.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van de conclusie is te vinden op de website CURIA op de dag waarop zij wordt genomen.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Beelden zijn beschikbaar via „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Volg ons!

¹ Namelijk [Artikel 56 VWEU](#) en de volgende instrumenten van secundair Unierecht: [Richtlijn 2000/31/EG](#) betreffende de elektronische handel, [Richtlijn 2006/123/EG](#) betreffende diensten op de interne markt, [Richtlijn 2010/13/EU](#) inzake het aanbieden van audiovisuele mediadiensten.

² [Verordening \(EU\) 2016/679](#) betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (algemene verordening gegevensbescherming).

³ [Artikel 2](#) van het Verdrag betreffende de Europese Unie luidt: „De waarden waarop de Unie berust, zijn eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren. Deze waarden hebben de lidstaten gemeen in een samenleving die gekenmerkt wordt door pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid van vrouwen en mannen.”

⁴ [Artikel 21](#) van het Handvest.

⁵ [Artikel 7](#) van het Handvest.

⁶ [Artikel 11](#) van het Handvest.

⁷ [Artikel 1](#) van het Handvest.

⁸ [Artikel 14, lid 3](#), van het Handvest.